Do Võ Thị Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1345 — NGÀY THỨ HAI 22 JANVIER 1923 — NGÀY MÙNG SÁU THÁNG CHẠP ANNAM NĂM NHÂM-TUẤT — NĂM THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

TÉLÉPHONE: 203
Adresse télégraphique:
LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Năm	12$00	18$00
Sáu tháng	6.50	8.00
Ba tháng	3.50	4.50

BẢN LẺ MỖI SỐ... 0$05

Báo bán thì kể từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

閩新省六！報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

POUR LES ANNONCES
PADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 128-130-132 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez M. M. Mayenne & Cie 3, rue Troubiot

On traite à forfait pour les contrats de longues durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chẩu và mandats gửi cho bản-nhơn đã ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đã cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

MƯỢN LỐT BỜI CỦA HỐI

Bấy lâu, hằng nghe những ghe thương-hồ đậu các nẻo vắng trong các tỉnh thường tăng nhỉ giao dầu ta nhà thiết xỉ, rằng buôn bán kiếm lời chẳng đủ ăn, mà hễ quá kinh nấy kinh nọ, đậu lại mua ăn đợi con nước, thì bị phạt luôn luôn, đầu đậu phải phép cách nào cũng không khỏi phạt. Đã lại Sơn-đầm làm sẵn bổi mấy nẻo ấy. Ngỡ thật tại Sơn-đầm ý quyền hiếp đáp, nên các báo (thường hay rẽ lẻ, thì tại sơ linh, mượn lốt tra gạn kiếm ăn. Đã kiếm ăn đặng thì êm, không đặng thì vẽ bầm gian cho ông có phạt ấy.

Nên đây có thơ của tên Huỳnh-văn-Giỏi ở Bình-lập Tánan, gởi xin ăn hành kêu nài, Bổn-Báo đăng nguyên văn cho quan trên tường lắt. Nếu quả như lời của Huỳnh-văn-Giỏi, là người Bổn-Báo chưa lằng quen biết, Bổn-Báo cũng xin quan trên tra xét cho ra mà trừ hại cho dân, và minh oan giùm cho Sơn-đầm bấy lâu mang tiếng chẳng lành với những ghe thương hồ đi buôn bán đang quanh nẻo tắt.

Tra ra rồi, như có đủ bằng cớ hiển-nhiên, Bổn-Báo không những xin cách chức tên Bếp bắt lương ấy thôi, mà Bổn-Báo còn xin quan trên đãi nội vụ qua tòa, phạt để làm gương răng chăng.

L. T. T. V.

Tanan, le 17 Janvier 1923.

☆☆☆

Kính gởi ông Cò Chủ-tắt « Lục-tỉnh tân-văn ».

Cái xin Ngài lấy lòng rộng rãi ân hành bài sau nầy vào qui-báo cho quan trên rõ thấu sự lộng quyền của lính xét sách ghe tại tỉnh Cholon, người vong quan trên trừ tệ cho bọn ghe thương-hồ nhờ ân - đức Ngài chẳng nhỏ.

Nay kính.

Huỳnh-văn-Giỏi.

☆☆☆

Ghe thương-hồ bị lính làm khó dễ

Tôi thăm nghĩ rất buồn cười, buồn là buồn cho khách thương-hồ vì vốn cỗ khó kèn mà bị lắm điều thăm thiết, cười là cười những kẻ bất lương lộng quyền làm điều trái lẽ. Người tôi là Huỳnh-văn-Giỏi, ở Bình-lập (Tânan), tai tôi thường nghe tiếng than-van mà chưa thấy tận mặt nên chưa tin. Nay mới nghe thấy rõ như lời : «Hôm ngày 11 Janvier nầy, tôi qua giang một chiếc ghe hàng-xén bán đạo các nơi trong lính. Ghe tôi rạch-các, lại ngã ba dường vô kinh nước-mặn về hạt Cholon, lối 7 giờ rưỡi sớm mai 12 Langsa, đậu lại đặng mua đồ ăn. Nào hay đâu nhiều rủi ít may, một cụ lếp người lính-bằng, tiếng là răng động xâm xâm chèo ra cập ghe tôi qua giang, bảo răng : Ghe nầy phải đưa sách sổ ra coi. Người chủ ghe lật đật đem trình theo phép Cụ-bếp ấy cầm sách ghe suy nghĩ đều chi không rõ, một lát cụ-bếp nói : Ghe nầy phải phạt mới đặng. Người chủ ghe trả lời rằng : Ghe tôi không đều chi trái phép. Cụ bếp thốt rằng : « Phải, mà cũng chưa được phải ». Người chủ ghe mau nghe, biết cụ ta sớm mai chưa lót lòng lật đật lấy ra 5 các đưa cho cụ, mà cụ-bếp dằn đà chê ít. (Ấy chẳng phải có đều chi sai phép mà chủ ghe phải lo-lót, vì bị nhiễu lẫn không có lời ra, thì cụ-bếp lấy sách ghe đem tuốc lên bờ, phải theo mà xin lại, làm trễ con nước mà cũng phải lót tiền, không thì cụ ta đem vô ông cò nói gian rằng ghe đậu sai phép, ông cò tin như lời, chủ ghe phải bị phạt).

Người chủ ghe năn nỉ vì muốn chèo xuôi mái mái, cực chẳng đã cụ-bếp mới lấy tiền,trả sách ghe lại,chớ ý cụ-ta muốn tập cho lớn miếng.

Tôi cạn xét từ Nhà-nước Langsa cai-trị nước Nam thường phạt rất minh chánh, hà chịu để cho kẻ bất-lương lường gạt kẻ quê mùa cho Nhà-nước mang tiếng ác.

Ghe thương-hồ phần nhiều đều bị lính làm như chuyện nói trên đó, nên phải lo lót cho lính, bằng không thì phải bị phạt ; vì ông cò nghe theo lời của lính chớ đâu có rõ ngay gian.

Tôi cầu xin thấu tai quan trên tra xét cho minh bạch. Cụ-bếp đó, tôi không biết tên họ, nhưng thấy mặt thì tôi biết liền : Cụ-bếp nầy nhỏ người, đầu cũ ma-ninh.

Huỳnh-văn-GIỎI.
Bình - lập (Tânan).

Vô vụ quan Toàn quyền Maurice LONG từ lộc

Hội tương-tế Drôme hôm ngày 18 tây có tư điện-tín cho lính phu-nhân *Long* như vầy:

Lính phu-nhân LONG
Colombo

Hội tương tế "Amicalle Dromoise,, k nh tỏ tấm lòng ai điếu và xin chia sự đau đớn cùng lính bà.

Ký tên : Amicale

☆

Ông hội-trưởng phòng Canh-nông có viết một bức thơ cho quan Nguyên-soái Nam-kỳ như sau nầy.

Quan Nguyên-soái,

Lúc mới mở hội ngày hôm qua thì phòng canh-nông cầy cho tôi xin thượng quan đệ ra cho quan quyền Tổng-thống cái điển-tín như sau nầy :

Hội trưởng phòng canh-nông Saigon kỳ giữ quan Toàn-quyền, Hanoi.

Phòng canh-nông đang nhóm hội ngày 18 tây, đồng ưng chịu tỏ tấm lòng thống cảm về sự tan chung loán cỏi thuộc-địa. Nhân danh nhà nông Langsa và Annam kính tỏ riêng tấm tình thương mến và lấy làm tiếc cho quan Toàn-quyền *Long* vội về quê, ngài vốn là một người bạn thiết của chúng tôi và là là người đàm bộc chí thiết của chúng tôi.

Cũ và phòng Canh nông và hết thảy nhà nông đều hằng nhớ người Langsa tử-tế ấy, là người biết thương và biết trọng nghề nông nên không hề khi nào không ngới lo khai phá đất Nam-kỳ.

Ký tên : [Labastie].

TIẾNG TỐT QUÍ HƠN LÀ SỰ SỐNG

Trong loài động-vật chỉ có con người ta là có cái tánh linh hơn cả. Ở đời đưa khau chỉ cái đức tốt, cái danh lành ; ai có ăn khi tài năng, có khôn-ngoan hiển-ngộ thì là có cái tiếng tốt, chớ không phải so nhau người hình to kẻ xác nhỏ, người thân bẻo kẻ vóc gầy mà làm quý cao hạ. Đời xưa, Trương-Tông, hình không đầy năm thước (thước Tàu) thinh-giả nổi mặt đôi, Yêu-Tử thân bắt mãng trung-nhơn tiếng tăm lừng lẫy trong đời chiến quốc. Thế thì con người sanh ở đời không phải qui nhau cái vóc lớn mà qui nhau cái danh lành, tưởng ai cũng hiểu là làm vậy, không cần phải kể ra rạch rõi. Đây xin nói cái tiếng tốt qui hơn là sự sống, để phân biệt giá-trị của cái tiếng tốt và cái sự sống của con người bên nào là qui hơn.

☆

Cái sự sống là một lẽ tự-nhiên của cả mà muốn vật mà cũng một lẽ tự-nhiên của trời đất đã sắp bày. Nên chi, trước hết ai cũng có cái lòng tự-nhiên là ham sống ghét chết ; người ở đời không có cái tiếng tốt thì sự sống có ra gì. Sống mà để làm tuồi cơm gió đó, sống mà chờ cho đến ngày lang mất gối đầm, cho đến ngày linh-sự huyết-biệt rồi kể đến cái ngày chết, thì con người ấy có giá-trị gì, có qui bậu gì. Nên người có chí ở đời, người ta vì cái tiếng tốt hơn là vì cái sự sống ; người ta thường tỏ ra lời rằng « cái nghĩa-vụ nặng như núi thái-sơn, cái sự quý như hồng hồng chim Hằng, » thật cũng là phải lắm. Cái sự sống của con người ta quanh quẩn rồi bất quá cũng trong tuần trăm năm trở lại, dưới suối vàng ai cũng xương trắng như ai vậy, khỏe đất đi rồi, đều thành là một nắm gò xưa, kẻ qua đường trậng thầy, nào ai có phân biệt là người hiền kẻ ngu. Ôi, kiếp chết là kiếp mất vậy chăng ?

— Không, nói rằng chết là mất thì thật, chết vẫn là mất rồi ; đó, là đối với cái hạng thường-nhơn mà nói. Chi như đem ra mà nói với cái hạng hiền-nhơn quân-tử, chỉ sẽ nhơn-nhơn đối với nhơn quân xã-hội xưa nay đó, thì ta nên gọi rằng kiếp chết ấy kiếp còn, kiếp sống là kiếp mất. Chỉ nghĩa là người ta không kể cái sự sống mặt đời của người ta trong cái khoản mấy mươi năm để làm qui, người ta chỉ kể cái thinh-danh rực rỡ sánh với non không mòn, với biển không cạn đó làm qui thôi. Lấy thế mà suy, thì ta nên hiểu lại rằng : kiếp sống là kiếp mất, kiếp thác ấy kiếp còn. Nếu ta biết trau-tria là một đường có tu-cách chánh-đáng ở trong loài người.

Coi lại người ở đời, không bao giờ có một ai là muốn chác lấy cái tiếng xấu, ai ai cũng đều muốn sao cho mình được sống lâu và cái danh không mục ; nhưng coi kỹ lại cái chỗ làm với cái chỗ muốn phần nhiều đã phản-đối nhau cả. Muốn sống lâu mà ăn những vật hại-sanh, muốn tiếng tốt mà làm những điều trái-đạo ; vì có khác nào cái người sự say mà cứ uống rượu cho say ấy đâu. Ai không rằng tốt thì mừng, ai chê rằng xấu thì giận, rồi nhứt-sanh cứ việc xấu mà làm, thì bao làm sao khỏng muốn sống cho lâu mà chuốc cái ăn xấu xa ở đời.

(Còn nữa) — Trung-Trực

ĐÁM TÁNG LONG TRỌNG

Theo lời Bổn-báo đã tỏ về việc tang của thầy Nguyễn-văn-Thiệt chẳng may nửa đường gây gánh, khiến cho cô Âm-Quang, thầy Dương - Cảnh, đành chịu lấy cái phận làm cha ngồi mà nhìn con khát sữa bủ tay.

Bữa qua, chưa nhựt 21 Janvier 1923 9 giờ ban mai, đồng quan đi cầu. Lẽ cố nhiên, người như thầy Nguyễn-văn-Thiệt muốn đáp nghĩa cháo-ơn đền ân tấm mẳng cho một người hiền nội trợ, một gấc ngân thu, phủi rồi sự thế, cho vừa lòng, thì đám tang rình-rang, cuộc đưa long trọng ; nhưng mà xét kỹ, việc đưa linh chẳng phải qui tại sự trương đăng kiết thế, xích tuội kim long ; mà chẳng chẳng phải qui tại thầy chôn năm bảy viên, giàng đã đôi ba rạp, đuy qui tại lòng người yêu mến, đưa đón rất đông ; lúc đưa cửu-cữu lên đàng, thầy có mặt, đưa tới huyệ, đàng đi trên ba dặm.

Ông Nguyễn-văn-Của Tổng-lý từ Nhựt báo Lục-tỉnh Tân-văn chủ nhà in Union, phu-nhân và lịnh ái. Bà sương phu Durwell, M. và M.me George Durwell, chủ nhiệm nhà in Union, ông Nhiều Thâm - tá nổ Thương-chánh, ông Gầm thơ-toán nhà Motiet, ông tương, thơ-toán, hãng Đông-pháp ngân-hàng, ông Tr-thái-Nguyên hãng Canque et Lacour, ông Mới, thơ-toán hãng Bonnefoy, ông Ngọ, thơ-toán, nhà in Union, ông Khiêm, ông Dược, thơ-ký nhà in Union, ông Ng.-tử-Thức, chủ-bút L.T.T.V., ông Trần-văc-Chiêu, chủ-bút L.T.T.V., bản bộ chức việc thương gia, vì không rõ lành danh nên không kể xiết, ông Nguyễn-hữu-Chiêu và phu-nhân, ông Ng.-văn-Kỷ và phu-nhân, cô Trần-thị-Hợi, cô Ng.-thị-Ngọt, cô Huỳnh-thị-Sinh, bà cô đều là nữ-giáo tại Nữ-học đường ; ông Lâm-ngươn-Phước, hãng Đông-dương và mấy thầy làm tại nhà in Union ; ông Lê-hoàng-Mưu, chủ-bút L. T. T. V. và còn trên mấy mươi vị khác nữa vì không rõ đặng tánh danh nên không kể xiết—xin cam thất lễ.

Từ Bđ Paul Bert là nơi nhà sang vào tới huyệt gần chùa Tập-phước, kể trên ba ngàn thước, lại đang lúc nắng chang như lửa, mà từ nam-phụ chí lão ấu, vì một tất lòng yêu kính người chẳng may, luống những ngẩm người thương tiếc mà ai nấy đều thủ lễ đan minh lần bước, làm rã đặng xa mệt mỏi, mà mấy mươi cỗ xe theo sau ấy chẳng đàng ; thật là quí hóa vô cùng, chẳng phải mất người thường thấy.

Vào tới huyệt, trước khi hạ rộng, ông Hưng thơ toán hãng bạc Đông-pháp, bước ra xin thế mặt cho qui hội chức-việc thương-gia, vẫn-tắc đôi điều tỏ tình vĩnh biệt ; Ngài nói, ý tương tự như vầy :

Qui-bà qui ông,

« Trước khi khép cái cửa mộ nầy ngăn chặc đàng dương-quang âm-cảnh, tôi xin thay mặt cho qui hội chức việc thương-gia mà kính tỏ đôi đều ai tứ tổng biệt.

« Như cô Nguyễn-văn-Thiệt ngày nay quản sẽ khởi kỳ đi rồi, là chồng là con, xa cha xa mẹ vào nằm giữa đồng không một mình, đã an nhầm mất, thương nỗi phận thầy còn lại đây, ngồi mà ôm con, ôi, đoạn thảm kể làm sao xiết : Thật là tơ tằm đứt ruột, lửa phiền cháy gan. Thoản lại người đời mà ngó cái tình cảnh ấy, có khác nào, lời giải trong bài diễn-thuyết của tôi đọc trong kỳ nhóm đại hội lúc trước. Đường ấy bà chẳng nên hội hiệp nhau cho đông anh em để nương dựa nhau, trong những cơn lâm bước lối nào đường hiểm hố.

« Vì sự đúc hạnh của cô Nguyễn-v.-Thiệt, tôi trông cho qui-bà qui-ông lựu dưa đông đủ như vầy đây cũng đã mà cỉ! vì tánh tình cô Nguyễn-v.-Thiệt, còn rõ hơn là lời cha tôi bây giờ.

« Tôi mộ xin thay mặt cho qui-hội đến trước mộ tiên chúc cho cô sanh thuận tử an, hồn về chốn tu-dưỡng khoái lạc. »

Ông Hưng đức lời, ông Nguyễn tiếp đọc một bài ai điếu làm cho ai nấy, ghe đến thầy cảm động tâm tình khôn cầm giọt lụy.

Bất tổng biệc như vậy :

Các Ông, các Bà,

Tăng nghe : Nhơn sanh hữu mạng, thiên số nan đào.

Ngao ngán thay cho Tạo-hóa trêu trình, sanh làm chi, giết làm chi, cho rộn ràng người trong vỗ-trụ.

Vẫn biết sanh ra một đứa con, cũ nhà đều có sắc hân hoan, mà chết đi một người, trọn gia-quyến, biết bao là thê-thảm !

Ôi ! Cuộc thế đổi dời, nhóng đâm tóc bạc. Ai lại chẳng biết cái kiếp sống của con người thì như hột sương đông trên ngọn cỏ, mà người chết đâu cho là an phần, còn kẻ sống bà để người lòng vinh biệt cho đặng hay sao !

Các Ông, các Bà,

Khoảnh đất nầy hôm qua vẫn còn bằng thẳng, mà trong giây phút đây, chúng ta một người một cục đất vung lên làm ra một cái nấm mồ, rồi sẽ có mộ bia chỉ rằng là chỗ Mme Nguyễn-văn-Thiệt nằm yên trăm năm một giấc ; chúng ta đau lòng, vì cô cũng là người như ta, cũng giống da vàng như ta, cũng nói tiếng Annam như ta, mà chúng ta vẫn còn người bạn quyến thứ : của lối là M. Thiệt vẫn còn, ở-g thân bà thân của cô vẫn còn, cô lại dưới ba tất đất yêm-điềm giấc mộng nam-kha, muốn việc chôn trả ba phải sạch, hương hồn phưởng-phưởng phiêu-phiêu, âm dung hoa cô thấy trong giấc thân mộng.

Tôi không đỗ vẽ lại cái đức tánh của cô, vì chúng ta đều biết cô là con nhà gia-giáo, đạo tòng-phu cô vẹn như tấm gương trong, cuộc xử thế cô tròn như vầng nguyệt rạng.

Tôi cũng không nhiều lời bi-cảm, vì tôi đứng đây mở miệng thốt lời, thì các Ông, các Bà đã biết rằng tôi muốn tỏ lời ai điếu, tôi đay muốn tỏ tất lòng nhớ, thành-thánh thiệt-thiệt, chia buồn với bạn chẳng may, là M. Thiệt, vì cuộc nửa đường thoạt gẫy cái nhành thiên hương.

Bạn chẳng may ôi !

Chi buồn cho hằng tru g niên tân ngẫu, chi thảm cho bằng nhìn trở bô

Vô vụ quan Toàn-quyền Long mất lộc

Hôm chiều thứ ba, tin Vô-tuyến điện báo rằng quan Toàn-quyền Long mất lộc tại thành Colombo, mà tin ấy bị máy hư cho nên tiếp không được trọn.

Báo « Liberté » nhắc công trình ông Long thời nói « cái chánh-sách của ông trong lúc ông lên làm Thương-thơ ở bộ Dự-bị binh-lương hồi năm 1917, và cả công-việc của ông đã làm bên Đông-pháp chỉ vẽ ông là một người cần-thận mà là một người thức thời-vụ. Nhờ ông mà cảnh-tình tài-chánh thuộc-địa Đông pháp được hưng-vượng, lòng ái mộ dân bản-quốc đối với nhà-nước Bảo-hộ rất thân-thiết, kinh-tế mở-mang, tri-huệ và lnân-lý được tấn-bộ ».

Hội-nghị Sứ-thần

Hội-nghị các Sứ-thần nhóm hôm sáng thứ tư ở bộ ngoại-giao. Ông Jules Cambon tọa chủ. Hội-nghị định phải lập-tức phái mới Ban Ủy-viên sang thành Memel lập một Chánh-phủ lâm thời tùng quyền Đồng-minh để bình dân trong thành. Ban Ủy-viên sẽ phúc-bẩm cho Hội-nghị rồi bao giờ thành Memel được bình yên Hội-nghị sẽ phân-đoán.

A-lơ-măng

Binh Langsa đã đóng tại thành Dortmund không đều chi trở-ngại. Hôm thứ ba vừa đã khởi lấy than đá mà trở về, trong ngày ấy tính được 5 812 tấn. Bữa thứ tư cũng chở thang về cũng không đều trở-ngại.

Người ta mắn tin rằng bên xứ A-lơ-măng dân sự đã quyện tiền để giúp cho nhơn-công ở miền sông Rhur phế-công.

Huê kỳ

Chánh-phủ Huê-kỳ rất chánh nói không cử ông Boyden giao-tiếp cùng ban Ủy-viên bồi-thường.

Banh-gích

Vua Banh-gích có tiếp khách ông André Citroën kinh-quá thành Bruxelles. Vua ban khen ông và các người giúp việc về cuộc đi ngang đồng Sa-mạt Sahara.

Công-văn

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ đã ngày 18 Janvier 1923.

Đặng cấp bằng làm :

1° Phó hàm

M. Ng.-v.-Tri, thông phán hàng nhứt hưu trí.

2° Huyện hàm

MM. Tr.-thế-Truyền, Giáo-sư hưu trí Sadec. Ng.-khắc-Huề, Giáo-sư hưu trí Bentré. Lê-văn-Thanh, Trợ-giáo thiệt thọ hàng ba ở Thudaumôt.

Bổn-Báo kính mẳng chư qui vị vinh thăng. Tiện đây, M. Lê-hoàng-Mưu kính mẳng thầy là M. Nguyễn-khắc-Huề và chúc cho thầy sống dư trăm tuổi.

Vô-tuyến điện

Bordeaux ngày 18 Janvier 1923.

Cất đám

Đã cất đám quan người Thủ-tướng Ribot tại thành Ba-ri để đưa linh-cữu về an táng tại tỉnh Pas-de-Calais. Cô ông Poincaré, các quan Thượng-thơ và nhiều nhà trước-danh theo đưa. Ở phòng Lão-nghị, ông Rotier phó Nghị-trưởng có đọc một bài văn-tế.

Quan Toàn - quyền Long mất lộc

Hôm chiều thứ ba, tin Vô-tuyến điện báo rằng quan Toàn-quyền Long mất lộc tại thành Colombo, mà tin ấy bị máy hư cho nên tiếp không được trọn.

Báo « Liberté » nhắc công trình ông Long thời nói « cái chánh-sách của ông trong lúc ông lên làm Thương-thơ ở bộ Dự-bị binh-lương hồi năm 1917, và cả công-việc của ông đã làm bên Đông-pháp chỉ vẽ ông là một người cần-thận mà là một người thức thời-vụ. Nhờ ông mà cảnh-tình tài-chánh thuộc-địa Đông pháp được hưng-vượng, lòng ái mộ dân bản-quốc đối với nhà-nước Bảo-hộ rất thân-thiết, kinh-tế mở-mang, tri-huệ và lnân-lý được tấn-bộ ».

Hội-nghị Sứ-thần

Hội-nghị các Sứ-thần nhóm hôm sáng thứ tư ở bộ ngoại-giao. Ông Jules Cambon tọa chủ. Hội-nghị định phải lập-tức phái mới Ban Ủy-viên sang thành Memel lập một Chánh-phủ lâm thời tùng quyền Đồng-minh để bình dân trong thành. Ban Ủy-viên sẽ phúc-bẩm cho Hội-nghị rồi bao giờ thành Memel được bình yên Hội-nghị sẽ phân-đoán.

HỘI NHÀ MÁY XAY LÚA VIỄN-ĐÔNG
(Rizeries d'Extrême-Orient)
Hội nặt đanh vốn hơn 25 triệu quan tiền Langsa đều đóng tất số
Ở tại SAIGON, đường Belgique, môn bài số 15. — Nhà máy xay và kho trữ ở tại CHOLON
CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LÚA
MUA LÚA VÀ LÃNH BÁN LÚA — GIÙM TIỀN LÚA VÀ THẾ LÚA — CHỞ LÚA — LÃNH LÚA GỞI KHO
Trước khi bán lúa, xin hỏi bổn hiệu ; nếu vị điển-chủ nào mắc đi không đặng thì viết thơ cho bổn hiệu, bổn-hiệu sẽ đến viếng mà bàn luận. — *MUỐN HỎI CHI THÌ BỔN-HIỆU SẴN LÒNG CẮT NGHĨA CHO HẾT.*
CÓ ĐẶT HÀNG NGÀNH TẠI CẦN-THƠ — Và có lập chành mua lúa nơi các chỗ thị-tứ
Phòng việc ở tại đường Belgique, môn bài số 15.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỎI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lạm thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie à Thuốc-Ấu Langa. Mà hãy lạm thuốc rồi và thuốc trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sẵng Algérie quả thiệt là đồ thổ sẵng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon hơn. Hãy nên hút thuốc hiệu Trái-Đất

XE-HƠI SỨC 40 MÃ LỰC

HIỆU: De "DION-BOUTON,,

là thứ thạnh-phát hơn hết

Mới chở tới thứ xe đi chơi (*Torpédos*) đã chỉnh đôn lại

Hạ giá nhiều lắm.

CÓ BÁN TẠI: *BERTHET, CHARRIÈRE & Cie*

Giấy hút thuốc hiệu: « LE NIL »

LÀ TỐT THƯỢNG HẠNG HƠN HẾT

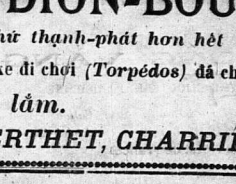

Hãy mài cho được giấy hút thuốc hiệu « LE NIL » mà mua.

Có trữ bán tại hãng DENIS FRÈRES

là Đại biểu ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-Penh và Tourane

tay. Ngọn đèn hoa đang lỏ thoại mờ, lò lửa đượm đang hừng vực tắc. Bạn vi tình tợ tóc mà buồn, chung quanh đây hà chẳng vì nghĩa tri-sanh mà chia thảm hay sao?

Vẫn biết nhơn sanh thế thượng thủy vô tử, nhưng mà từ làm sao kia, chớ chồng thì đạo cang thường hương lửa đương nồng, con thì tuổi xung ấu, miệng còn hôi sữa, mà cô đi nỡ đam tánh danh bên trên 7 thước lồng la, cô đi đành đam quế kiều gối nơi I gộ huỳnh-thổ.

Ôi! Từ đây nhà hiêu quạnh, ra cũng một thầy, vào cũng một thầy, gan ruột nào mà nhìn chốn linh sàng. Lúc trời khuya khói doanh tỏa trên lọn nhan, hương hồn cô chắc linh thiên xin nương đấy mà xét soi lòng chiếc hiu; lòng đa đâu nhìn trẻ dại, mồi lợi lòng đã khuất bóng tử thân, thoản nghĩ, chẳng con biết nói, hỏi cha cho mẹ đâu nào, thì thầy lời chi cho vững vàng mà trả lời với trẻ.

Cô thông ôi! tuổi hồi đang xuân mà cô vội lìm tiên cõi bạt; tôn nghiêm đấy, tôn đường đấy, cô bà làm cho trẻ phải khóc mãn; thầy đây, trẻ đây, cô bao nỡ gánh nặng giữa đường cô bỗ lại mà tách mình riêng ra một chỗ vắng.

Hay là xe loan đã thác, hay là cánh hạt đã sẻ, nên cô phải vâng mạng trời, ôm đoạn thảm mà trở về chốn thiên-thai, ngàn năm vinh biệt. Vậy thì xin cô an phận, đời tạm nầy sanh kỳ tử qui, tôi vái hương hồn cô, siêu thoát chứng minh, xin khoái lạc tiu dìu miêng dị lộ.

* *

Ông Nguyên đọc rồi, ha rộng. trỗi người lấp đất giữ từ; thương hại cho người chẳng may, từ đây, đất lấp đàng thương, cô chẻ nẻo nhớ.

Trước khi dứt lời, Bồn-bảo xin để tiếng khen trước là thầy thợ trong nhà in Union, và bạn bè trong Pháp-Việt Khách-Lầu có đoán-thế, cô thân ái với nhau hơn hết; sau là khen đạo tử nghĩa nghiệp quả rành, làm có thứ tự êm ái vững vàng, chẳng phải như nhiều bọn, thấy thường, làm không nên việc gì mà là ô om sòm, vỡ lở đàm tang, làm cho ai nấy hết bình thời thậm.

Rồi đây, Bồn-bảo xin chúc thêm một lần nữa, chúc cho hương hồn cô về cảnh thiên-thai, và xin phân ưu cùng M. Thiệt.

CẢM TẠ

Tôi lấy làm thảm cảm ân sâu của chư qui-ông và qui-bà có lòng tối thương tưởng đến tôi mà tới đưa linh-cữu vợ tôi đến huyệt, rất đông. Chẳng biết lấy chi tỏ chút tình, tôi xin để vái hàng cảm tạ chư qui-ông và qui-bà.

Nguyễn-văn-Thiệt

Tàu sẽ đến

Tàu *Angers* ở Port-Said đi hồm 3 Janvier. Chiếc *Belle Isle* ở Marseille chạy hồm ngày 6 Janvier.

CÓ SẴN DÀM SAN VÀ ĐÁ RẠT TỐT

TẠI Vĩnh-thuận Mỹ-hoà Bình-thông

LÊ-KIM-TY

FOURNISSEUR GÉNÉRAL

Sở công chánh và nhà nước cần tôi và rất đều hàng đá và dàm sàn tiếng tốt của người Langa đã quen biết chiếu.

Đông-Pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Ân cấp b'p-phơi

M. Michel Weigel quá gian tàu André Lebon đăng đi Vareuze có đưt đơn vào thưa ai không biết ấn cấp cái bép-phơi đa vàng của Ngài, trong đó có đề:

1° — 150 quan Chia ra làm 3 cái giấy 50 quan.

2° — Một bức thư Recommandée cho M. Ponkoski.

3° — Giấy thông-hành đi một năm của ông Lãnh-Sự Pologne tại Kharbine, cô Chánh-phủ Áo-đô và Langa nhận kỳ. Cái giấy ấy đề ngày 27 hay là 28 Décembre.

Cũng là ân cấp v. v.

Ông Pestel sở Mật-thám ở Tân-định có vào đơn thưa Ng.-thị-Hai Sĩ tuổi, trốn đi lấy của Ngài 20 đồng và đồ nấu ăn giá đáng 4$50.

Khách Lưu-Luc ban mi ở đường d'Ayot vào đơn thưa ai không biết lấy của nó một cái rương nhỏ trong đó có 44 đồng bạc và đồ trang sức đáng chừng 30 đồng một cái đồng-hồ bạc và một cái giấy thông-hành của Ngũn-Thi.

Mất cậu

Bà Bonnifay chủ nhà hàng ở góc đường Richaud và Albert 1er, có khai rằng hồm 17 tây, 16 giờ rưỡi có ba tên Sơn-đã vào uống 1$50 bao rượu rồi đi không trả tiền.

Đến 11 giờ 45 khuya lại có năm tên Sơn-đã khác cũng là là mặt vào uống ba chai la ve giá 1$50 với gọi thêm một chai rượu chát trắng, rồi ra đi làm om-sòm lại nói: Mi vào biểu trong trai lính trả tiền cho.

Bà Bonnifay xin quan Vô cấm hạng lính đến nhà hàng ấy uống rượu nữa.

Bắt trẻ ngừa nghề

Có lính quan Biệu-lý truyền dạy, nên lính đi tìm kiếm bắt đặng tên Đặng-văn-Giao 14 tuổi rưỡi, là thằng mồ côi mẹ R... Kinh-lý vào đơn thưa rằng nó trốn ông đặng đi theo con thợ may nào đó.

Chà ăn cắp của Chà

Mr Ramassamy chetty ở đường Obier vào đơn thưa tên Ve-Ramassamy gửi một cây vải gấm đáng 18$ mà lại đánh đứa ở của người tên là Kassi.

Ai là chủ!?

Ông-cò quận thứ nhì đang tra xét tìm kiếm cho ra ai là chủ cái máy hát-bóng *Gaumont* đem bỏ trong nhà trường trống ở nhà Thầy Cho-đũi.

Nợ lòng nào?

Tên Ng.-v-T... làm việc sở Tân-đáo và Ng.-văn-D... học trò tại trường Sư-phạm cả hai hãn-hải đã-đuổi người cha là Ng.-v-T.... sao đó, nên người cha vào đơn thưa.

Thế-sao cũng là cha mình, rồi như cái phụng lỗ-lỗi cũng là cha mình, đích-đáo ngong-liệu cũng là cha mình, huống hồ chi, hai người đều có học-thức nỗ nào đi bắn-bẩu cha mình cho đành. Cái lòng con thảo của hai người đó đâu.

Mich

Ân cấp của hàng

Cách 3 ngày rày đây tại nhà hàng *Hongkong and Shanghai Bank* có xảy ra một vụ ân cấp 720 đồng bạc như sau nầy:

Có người Tây giếp việc ở đó vì mắc công chuyện chạy đi chạy lại, nên để bạc tiền bơ bỏng bên chưng đi trở lại thì mất cái bao đựng 720 đồng bạc đâu hết. Người Tây ấy nghi cho tên Khách E. B. R... nên hồi nó thì nó khai ngay và hứa rồi sẽ thối bồi lại.

Một đêm hai nhà

SOCTRANG. — Đêm 15 Janvier Đạo-chích thăm nhập nhà ông kỳ lu: B. lấy chơi hai cây súng một lòng ý Đạo-chích muốn giữ nghề trộm, không dạy đến nghề cướp, hay là sợ chúng nó đó, nên đem hai cây súng ấy bỏ lại lo rèn, làm thành ra chuyện thợ rèn vàn - mình là chẳng thèm rèn đao phủ, rèn súng mới tai cho. Khi thợ rèn gặp đặng hai cây súng, bèn đem nạp cho quan tuần thành mà ảnh thưởng. Kế qua ở nhà đã ta cũng bị cay cú; thế thì Đạo-chích muốn trộm coi đặng xài tết, như vậy mới thiệt ngòn nghề vì cha không phải của mình, mà muốn lãnh bưn không sợ ở-nhơ-quốc cho ăn cơm rạo lượng dư tai nó đốt qua nhà điền tiu mỗi bữa đều nạp tiền bạc vào kho, lo mo không đặng việc gì ở ở có bữa.

Trời hại

Ngày 16 Janvier quận nào chẳng rõ, chợ tại Soctrang - thành phố trời đã rầm rĩ cả ngày lên thiệt hai nhà nông biết bao, thảng nhy mà cho mưa thì cũng cho là trời hại. Như vậy hòa-cộng còn ở chưa vừa lòng, huống chi ai Thầy thời tuyết thế, cũng nên buồn vì cô cầu: Cơm ngày ba bữa bấy nhiêu đến công nông phu. Trời ơi!

Tòa đại hình Saigon

Đâm ăn cướp ở Vĩnh-long

Hồm đêm 25 Juillet 1922, lối một giờ rưỡi, một đám ăn cướp bèo vào nhà Hàng-thị-Tinh, tung cửa mà vào, gặp em thị Tinh là thị Giới thì một đứa bại tai, một cham hòa đoạ mà lội bông tai và vàng vòng — Trong lúc ấy bọn kia phá tủ mà lượm đồ nữ-trang giá đáng một ngàn, ba trăm bốn chục đồng. Đó trang sức ấy của một người khách gạo cho thị Tinh cầm lại. Trong đó ấy cũng có của thị Mạnh là em thị Tinh. Thị Tinh sợ chung lỗ của mà trốn, còn thị Giới thì bị quân côn đồ đánh đập.

Có lẽ vì tên thị Lua là đầy tớ của thị Tinh thông tin cho bọn ăn cướp hay cho nên chúng nó mới biết có khách gạo đó làm nên đến đánh.

Bắt được tên Ng.-v-Nhi tra nó có việc chối dài. Nhưng mà tâu thì Giới khai quyết rằng nó bắt tai mình và cầm bùa dọa cho tên Ngọc lột hoa tai. Lại cũng đã quyết cho nó phá tủ mà lấy vàng. Bằng lọn với Nhi là tên Ng.-v-Khoanh, kêu là Hớn cũng khai rằng Nhi có đi đâm đó, lại còn nói của phi nghĩa đem về nhà Nhi mà chia. Nhi khai phần lại tiền giấy 5 xăng 5 và phần nhiều đồ trang sức. Mỗi tên phạm khác tên Đặng cũng kêu là Phùng cũng khai cho Nhi đồng lòa. Tuy vậy Nhi cũng chối, vì tưởng rằng: ai mạnh chối thì hơn. Nguyễn-văn-Ngọc kêu là Trước chịu thiệt có đi cùng Nhi, Thoản và Đặng, và cũng chịu có đánh lột hoa tai thị Giới nữa.

Trần-v-Đăng kêu là Phùng chịu có đi ăn cướp và khai, cho Nhi xuối dục, nói mới nghe khách đuổi, vàng giao cho thị Tinh nhiều lắm. Xét nhà nó bắt được một cây kiếm và một chiếc vàng chôn dưới đất, và một cái mền với hai cái áo lụa.

Ng-văn-Thoản kêu là Hớn ban đầu cũng chịu thiệt tau lại chối dài. Nhưng thị Giới, cô nhớ mặt rõ. Lúc đối hiu đến xét nhà nó, nó có biểu thị Cư rằng: « Đi lấy vàng đem đây ». Cho nên thị Cư bị buộc tội chứa gian.

Ng.-thị-Thanh là tình nhân của Nhi, trong lúc chia đồ giựt hết quần áo và hàng lụa

Ng.-v-Giàu kêu là Paya nấp gần cửa cho bọn kia cướp g'ư'. Xong việc có chia được 15 đồng.

Trong bọn nầy có nhiều đưa có tiền ăn.

Tòa làm án:

1° Nguyễn-văn-Nhi 6 năm cầm-cố.

2° Nguyễn-văn-Ngọc và Trần-văn-Đăng mỗi đứa 5 năm cầm-cố.

3° Nguyễn-thị-Nho, Nguyễn-thị-Cư và Nguyễn-thị-Thanh mỗi cô 6 tháng tù.

4° Ng.-văn-Giàu 6 năm tù.

Ngày 22 Janvier 1923

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Đêm mua
Kim nguyên	71.25
Ngân hàng Đông-Pháp	7.50
Ngân hàng Hongkong Shanghai	5.50
Ngân hàng Chartered	7.50
Số đó Gérance de la Banque Industrielle de Chine	7.50

Quốc trái Đông-pháp...69$50

QUỐC TRÁI CÁC ĐẠI-PHÁP

Tại Paris ngày 20 Janvier 1923

Ta lanh 3 %	102	50	Ta lanh 5 %	102	50
Ta lanh 4 %	1918	65	Ta lanh 4 %	1918	65
Ta lanh 4 %	1918	65	Ta lanh 4 %	1918	65

MÈ CỐC

Giá tiền vàng đã phát ra cho Chệtiên bao trở lại ở một trăm 37 $

Thailmang	4.70
Sa-đông	4.60 — 4.65
Sài-gòn	4.50 — 5.60
Bạc - Hiên	5.00 — 5.10
Xiem - Vương	4.60 — 4.65
Giá vàng thay đổi	4.60 — 4.65

Giá vàng của tiệm SÂM-QUẢNG-HƯNG *mỗi lượng là* 48$40.

PHOTOGRAPHIE ARTISTIQUE ET INDUSTRIELLE

Opérateurs sortant des 1ers Maisons de Paris

KHÁNH-KY & Cie

THỢ CHỤP HÌNH ANNAM KHÉO NHỨT

54, Boulevard Bonnard, 54 — SAIGON

Tél à phone N° 410

TRAVAUX D'AMATEURS

PORTRAITS EN TOUS GENRES

Pose partout les jours à l'atelier et domicile

PHOTOGRAPHIES SUR ÉMAUX

Portraits destinés à l'envoi de Chine sur papier Bristol

TRAVAUX D'ART

CHARBON AQUARELLE GÉLATINO

Retouches artistiques très soignées

PH ÔNG QUAN THẦY NHỔ RĂNG VÀ TRỒNG RĂNG

VICTOR B. DEJEAN

5, Rue Blancsubé, Saigon

Ai muốn nhổ răng và trồng răng cho êm ái không đau đớn nhứt nhối thì xin đến tiệm quan lương-y VICTOR B. DEJEAN, có bằng cấp tấn-sĩ về khoa nhổ răng trồng trong đang Hiệt-kỳ và thầy nhổ răng ở trường thương đẳng y-khoa ở Paris. Phòng nhổ răng ở đường Blancsubé môn bài 5 Saigon

NGUYỄN-VĂN-THIẾT

Quản-lý

PHÁP-VIỆT KHÁCH-LẦU

Hôtel de France

N° 157, rue Catinat, N° 157, — SAIGON

PHÒNG

Mát mẻ, Thanh tịnh

PHÒNG TẮM Sạch-sẽ, CÓ DOUCHE

GIÁ RẺ

BÙI-QUANG-NHO

BẾNTRE

Bốn hiệu có trữ bán đã ba năm nay và mấy năm gần bằng Châu-thủy Bảo-kỳ chế tục kêu là Tulle Tonkinois, rộng khổ trăng tốt lắm mới cây dài 20m,40, ngăn 0m,80 giá có ba hạng khác nhau từ 4$50 5$,00 và 6 đồng; có bán vải trắng may nóc bề khổ 0m,90 mới mètre 0$ 35. Mùa sắy là mùa mưa mới ai muốn khỏi bịnh truyền nhiễm vì muỗi cắn, hãy nhìn xét vỏ lối đã may một cái mùng cho khỏi muỗi cắn. Bốn hiệu cũng có trữ bán cáng viết máy của người Bắc-kỳ làm giống như cáng viết bên tây lại, mỗi chục (12) là một cái, như mua nhiều và bán thì mỗi chục (12) là tám chiếc Có trữ nhiều thứ hàng bắc và hàng tàu nhuộm tại Bếntre như ai muốn mua thì bốn hiệu sẽ gởi contre-remboursement tới nơi cùng xa. Xin chiếu cố.

Thì cũng có bán bằng khăn mỗi cây từ 19 lối 28 thước giá 14$00.

Bùi-quang-Nho

BENTRE

Bốn hiệu có trữ bán vải may mùng của hiệu Châu-Thủy ở Bạnlé. Vải nầy mỗi chế kiểu mới, đã rộng khổ lại còn thước tốt hơn các thứ vải may mùng thuở nay, kêu là Tulle Tonkinois, bề dài 20m 40, ngang 0m80. Bốn hiệu có bán vải trắng Batiste để làm nóc mùng và may áo mặt bề khổ 0m90 mới mètre 0$30. Như ai muốn may một cái mùng dài 2m00, ngang 1m60 chừng cần 0m90, thì mua một cây vải nầy và coutil với Batiste thì đủ, vải mùng ấy có ba hạng 4$00, 5$00, và 4$50 tối tân khác nhau. Bốn hiệu cũng có trữ giấy và đẹp cũng nhiều hiệu ở Hanoi gởi lại, giấy bạ giá từ 3$20 tới 4$20, bottines đen và vàng hoặc hai màu từ 16$50 tới 14$00 và cẩp (Sandales) quoai đa và quoai nhung giá 12$00. Ai muốn tập năm đôi sắp lên được remise 5 %. ai có mua thì tôi sẽ gởi contre-remboursement. Xin đồng-hàng chiếu cố, chớ hàm giá rẻ hơn, vì có nhiều người mất giấy ba đa lăng bọ sơn giấy đa trắng ra đa lăng, lí ngày hồ sơn lại đã mất hay, hiệu tôi đem cam đoan không có thứ ấy.

Bốn hiệu cũng có bán các thứ hàng tơn nhuộm tại Bếntre gồm những hàng lốc nhiều thứ, như lãnh rộng ngo ấy; vân vân.....

BUI-QUANG-NHO

Bèntre

ĐÔNG-PHÁP LỮ-QUÁN

Hôtel Indochinois

Đường Espagne số 173-174, SAIGON

QUẢNG CÁO

Vẫn châu-thành Saigon là một cõi phồn ba đô hội, cho nên cảng thăng cảnh bao nhiêu thì thiên-ba cảng đông đảo bấy nhiêu, cho nên nào nhà trệt phố lầu, dãy ngang dãy dọc mà đầu đâu cũng chật ních vô, cho nên phép vệ sanh của con người phải giữ sao cho tinh khiết; giữ sao cho khỏi nắt khí nực nồng.

Vì vậy cho nên chư quí khách ở Lục-châu có việc sang đến Saigon mà tạm trú mặt ít ngày, tuy cũng là nhiều khách sang cách xứ sang cũng rất nên thanh lịch mà cũng chẳng làm vui lòng khoái hoạt các ông cho đặng, nhơn vì đó nên nay tôi mới chiếm đặng một phố lầu rất lịch, vì cả ba phía trước sau và bên hông đều đặng thông đường thanh khí lại phân biệt với tân gia mà lập một cảnh lữ-quán mà cống-hiến cho chư qui ông nhàn hạ.

Phòng thì rộng rãi mát mẻ và tinh khiết, đồ chưng dọn nào ở gường, mùng, nệm, bàn ghế thảy thảy mới tinh hảo, cửa ấy tôi đã dọn ra đây cũng có lẽ làm cho đẹp ý cho các ông các bà qui khách nhàn hạ mà thôi chớ chẳng phải đám thế lợi mà làm cho mất ít công-binh; cũng bởi đã đông mà thấy đến là tay thao việc, rất tiện cho qui khách sai khiến.

Từng trên thì phòng ngủ, còn từng dưới thì bàn cơm Annam: Người đầu bếp rất thạo nghề mà cách nấu nướng lại tinh khiết, bất cứ giờ nào cũng có đủ món sơn trân hải vị cho qui khách dùng.

Tôi cũng vẫn biết đời văn-minh của người trong nhơn là vệ sanh, cho nên tôi chẳng nệ tốn hao nước phố thì lựa chỗ trước sau trống trải đặt cuộc phòng cung mà đặt phòng, còn việc ăn uống lại là món cần nhứt, tôi lại càng trông nơi kỹ lưỡng hơn hết.

Thật tôi chẳng dám khoe khoang cho lắm vậy ngày thứ tư 27 Novembre 1922 nhằm ngày mùng 10 Annam tôi khai trương kinh thành qui khách tưởng tình đến gót ngọc đến viếng thăm một phen, thì ắt qui khách sẽ đặng thỏa lòng đợi ngất mà giúp cho người đồng hang ta thành lợi.

Tiệm tôi cũng có nấu cơm tháng cho mấy thầy, mỗi tháng là 24 đồng bạc: Làm như thế rất thự tiện cho những người không vợ, ai muốn đăng cơm tháng xin đến bàn nghị.

Nay kính,

Chủ nhơn.

L. LÝ-KỲ-QUÂN cẩn đề.

廣東二天堂大利房

NHỊ - THIÊN - ĐƯỜNG

PHARMACIE-ASIATIQUE

N. rue de Canton — à CHOLON

Retrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 26 Octobre 1921.

Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations ou substances de la Pharmacopée chinoise. Elles paraissent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer à leur usage interne ou externe. Aucun indication des maladies à des différentes Ta-fa, elles sont en très bon état de conservation.

Sao lục số vì hãng Institut Pasteur, Saigon ngày 26 Octobre 1921 chứng rằng:

Các thứ thuốc của tiệm tôi nói trên đây đem làm hàng mấy vị thuốc bên Trung-hoa. Thuốc nầy tiện tôi không có nói chi hai hết, miễn là trong khi dùng hoặc uống hoặc thoa, thì phải có mà làm sao hết đặng hay là cho khỏi bịnh thì mới đáng là thuốc, nên tiện tôi đã lấy chứng tên.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG BỔ-PHẾ-CNÍ-KHÁI-HUỜN

Phổi con người ta là I ngôi chí tôn trong ngũ tạng, sở dĩ đã hộ hấp mà thay đổi cái thanh khí. Cái bệ chết của phổi rất nhiều mai, yếu ớt, vì vậy nên hễ có phong hàng, ngoại cảm, hoặc dám nhiệt nổi nóng, thì phổi đều chịu bịnh trước cả, làm cho hô-hấp phải ngưng trệ, mà sanh ra bịnh ho, nên trước chẳng lo điều-trị để cảng ngày cảng thêm nhiễm rồi thành ra bịnh ho-lao, thổ-đàm, lạc huyết, vân vân

Bổn Đường ra công bào chế thuốc nầy tánh hàn khổn, không khắc phạt, chuyên trị các chứng bịnh phổi, trước đó rất linh nghiệm, bất cứ nam-phụ-lão-ấu đều dùng thuốc *Bổ-phế-chỉ-khái-huờn* nầy được cả.

CÁCH DÙNG: Mỗi ngày, sớm mai trưa, chiều, uống ba lần. Mỗi lần uống 14 huờn, đem ba cái thuốc lần nầy 7 huờn, con trẻ một tuổi uống 1 hoàn, hai tuổi uống 2 huờn, ba tuổi uống 3 huờn, mới tăng lại 1 thêm 1 tuổi thì uống thêm 1 huờn cho đến 14 tuổi thì uống đúng 14 huờn, theo người lớn, uống vết nước trà.

Giá mỗi ve là ..... 0$50

ÂN UỐNG CHẢNG TIÊU
ĐAU LẮC LÉO
CỨT KHÍ
BỊNH TRÁI KẾ
NHỨT ĐẦU ĐÔNG

Nước suối SAINT GALMIER

Mội BADOIT

LÀ MỘT THỨ NƯỚC HƯỞT SANH DƯỠNG TIÊU TIỆN KHÔNG CÓ THỨ NÀO SÁNH BẰNG

HÃNG TRỮ CHÁNH TẠI ĐÔNG-PHÁP CÔNG-TY NẶT DANH *POINSARD & VEYRET*

(Comptoirs d'Extrême-Orient)

BỊNH MẮT MÁU
MỤN MỤC NGOÀI DA
BỊNH MỜI MẠNH MÀ LÂU LẠI SỨC
THẬN VÀ BONG BÓNG
ĐAU MÌNH NHỨT GÂN CỐT

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

SOCIÉTÉ ANONYME BIJOUTERIE PARISIENNE

Ông GIUNTOLI, *Chủ-nhơn ở lại đường Catinat môn bài số 135 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lầu* (Grand Hôtel de France)

Con MÈO và ba con THỎ nói chuyện

Con mèo: Mầy! Mầy anh có thấy không? Từ ngày tôi mua cái đồng-hồ VULCAIN ở hàng con RỒNG VÀNG đến giờ, thì tôi chẳng hề lỗi hẹn với mầy anh phút nào.

Ba con thỏ: Cha chà! qui ấm, chúng tôi sẽ kiếm mua mỗi đứa một cái đeo như anh vậy chơi!

KHOÁN CHẤT THUY
(Nước suối kim thạch)

VICHY ÉTAT

PHÁP-QUỐC-TUYỀN

VICHY CÉLESTINS

Có bán nguyên ve | Trị bịnh đau Thận, bịnh đau Bàng-quang, bịnh Phong — ed nước ve. | Thạch-lâm-lịnh (kỉ) — Đau máy chỗ tiểu-tiện.

VICHY GRANDE-GRILLE trị bịnh đau gan

VICHY HOPITAL trị bịnh thương tỉ, trường nhiệt

Hãy coi chừng đồ giả mạo, khi mua phải chỉ cho trùng thứ nước nào mình muốn dùng.

VICHY-ÉTAT ĐIỀU TỀ

SEL VICHY-ÉTAT là muối tự nhiên trong nước suối Ky mà ra. — Có hộp và có ve.

PASTILLES VICHY-ÉTAT mỗi khi ăn cơm rồi uống chừng 1, 2, 3 hoàn thì dễ tiêu hóa.

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dùng để cho mình đọa nước xị (Bồi-khí-chất).

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhựt hàng bào-chế sư

KÍNH NGHỊ CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, văn là cơ-nhơn bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trúng theo toa của các quan thầy thuốc rẻ cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy đều tín cẩn.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người tân hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chẳng hề khi nào làm sai, hay là lúc trưng tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE là chuyên những hạng hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người thu tiệm rất ngay thẳng, chẳng hiếm đối ai;

Vì thuốc tinh tiếu, mỗi lần thuốc hèn tây gởi qua đều có thầy nghiệm cho rõ ràng xấu, thiệt giả;

Vì có bán hàng công đáo, nhơn hậu mà bất, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng xem xét, kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho ít thơm tho của quan thầy.

KHÔI HÀI

Biết dạng hiệu gì sẽ hay

Có chú chàng kia có tánh tỉnh táo thời quá, ngày nọ đang ngồi đánh chén với bạn tác, thằng con đầu chạy lại hỏi hỏi nói: Ba ơi! Mẹ đi chợ về bị xe ô-tô cán, chết rồi. Chú chàng nghiêm nhiên hỏi lại cách chầm rãi rằng: Vậy chớ mầy có biết xe hiệu gì không?!

Trúng số độc đắc

Ngày kia thiếm Thà đi chợ về gặp anh Dương mới hỏi: Ủa dôn nầy anh không kiếm phương thế gì làm dặng hay sao? Mà anh phải đi chăng đề như vậy anh! — Phải đâu chị, tôi mới trúng số độc đắc, nên bầy đề cái nó theo tôi như vậy đó!

Chỗ đau hơn hết

Trò Biên ngày kia nói với mẹ nó: Mẹ ơi, bữa nay con phải ở nhà, vì trong châu thân con đau nhức lắm! Mẹ nghe con nói đau lòng mới hỏi: Nè con yên dấu ôi, đau con chỉ cho mẹ chỗ nào làm cho con đau hơn hết? — Thưa mẹ ở tại..... Tại chỗ nào con? — ở tại nhà trường!

Phải làm sao nó chị?

Hai chị em bạn gái ngày nọ ngồi nói chuyện với nhau, em than với chị rằng: Mỗi buổi chiều tôi có đi đạo thì hàng vương lớn công-tử, hay theo chọc ghẹo quá, vậy phải làm sao nó?— Chị nghe hỏi mới nói: Cái đó có khó chi em! Mỗi lần họ theo chọc vậy thì em cứ nhắm ngay nhà bán hột xoàng em vào, thì họ thục chớ gì!

Kim dit Vàng.

Ăn Tết

Tiệm bánh, mức LABIGANG, *159 đường Catinat ở Saigon* là tiệm có tiếng và ai ai cũng đều biết, sẽ làm cho quí vị dùng ăn lễ Tết các thứ bánh ngọt có đinh chữ và có hoa hẻo tươi sắc ở ngoài.

Kể ít giá thơ đây

Nguyên 5 lớn có bốt bông hoa từ 2 đồng bạc sắp lên.

Bánh chưng café moka hoặc sô-cô-la từ 3 đồng sắp lên.

Các thứ bánh ngọt nhỏ một đồng 12 cái hay là 8 đồng một trăm cái.

Bánh Croissants và bánh Brioches có bơ, bánh chả thịt, bánh 8 nhỏ nhiều thứ, 1 đồng 18 cái hay là 5 đồng một trăm cái.

Bánh ở trong có trái cây, có hột pistache. 1 đồng 12 cái hay là 7 $50 100 cái.

Bombe glacée đủ mùi thơm, mùi moka, sô-cô-la, bông cam, hoa-nhài tùy theo ý người mua.

Qui vị hãy gởi thơ mua ắc dặng toại lòng.

Giá rẻ

Bon-bon nhiều. Đồ ngậm mau tan bằng sô-cô-la thượng phẩm, từ 4 đồng 1 ki-lo.

Pensionnat

HUYNH-CONG-PHAT

19-33, Boulevard Kitchener, SAIGON

Nghỉ lễ tết Annam

Ngày bãi trường: Chúa nhựt 28 Janvier 1923, ngày 12 tháng chạp Annam.

Ngày tựu trường: 7 giờ sớm mai ngày thứ sáu 2 Mars 1923, nhằm ngày rằm tháng giêng Annam.

Nota: Trường có lập lớp 1re année (cycle complémentaire), dạy từ ngày 15 Août 1922.

Học trò cũ, xin nhớ tựu trường đúng ngày.

Học trò mới, xin gởi thơ dặn chỗ trước.

LỜI RAO

Tôi là Võ-Ut-An cựu Hương-cả ở làng An-định Tổng Hòa-hảo hạt Mytho, nguyên vợ tôi là Nguyễn-thị-Huệ vợ chồng tôi ở 23 năm có hai đứa con mà con chết hết vợ tôi nó sanh tâm ngoại tình với tên Điểu, nên nó bỏ tôi mà đi theo tên Điểu, nó đi ngày 12 Octobre 1921 thì tôi có lập tờ cớ cả làng làm chứng và tôi có trình với quan chủ quận và có xin quan Biện-lý phê vì bằng tờ cớ đề phép, thì tôi trông Gọi vợ tôi cơ hồi tâm mà trở về ở với tôi mà nó không về, nên tôi rao kể từ ngày 12 Octobre 1921 về sau vợ tôi là Nguyễn-thị-Huệ có làm điều gì trái lẽ, và sanh con cái chi hay là vay tiền bạc gì của ai tôi không nhơn biết đến nữa.

Làng An-định, le 10 Octobre 1922.

Cựu Hương-cả Võ-ấn-An.

CÁC NHÀ CHỦ MƯỚN XE KÉO NÊU MUỐN CẦN KIỆM THÌ NÊN DÙNG MỘT THỨ VỎ XE-KÉO

BERGOUGNAN

VÀ THÔI

Dùng thứ VỎ XE của tôi rồi Chư-tôn mới thấy rõ rằng nó TỐT HƠN các thứ VỎ XE hiệu khác

CÓ MUA THÌ XIN GỞI THƠ CHO:

La Maison L. DESMARQUOY & Cie

61, Rue Pellerin, SAIGON.

Ở đó cũng có bán VỎ XE-HƠI, VỎ XE-MÁY XE MÁY-HƠI và Bandages đầy đủ cho XE HƠI CHỞ ĐỒ.

CÁC MÓN HÀNG HÓA CỦA BỔN-HIỆU ĐỀU LÀ CỦA LANGSA LÀM VÀ THỰ THIỆT TỐT.

CHỦ ĐIỀN!
NÔNG GIA!
CÁC NHÀ CÓ XE HƠI!

Các mặt gì của chư-tôn muốn làm bằng sắt, làm ra hay là sửa lại những máy móc và đồ khí cụ về nông-nghiệp;

Làm các món nhà rèo của mô-tơ bằng thép, gang, đồng, đồng-lạch.

Thì xin chư-tôn hãy đến:

FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE

Tại Khánh-hội, Quai de la Marne

Dây thép nói 95 mà đặt.

Làm kỹ-càng lắm, có tay thợ chuyên-môn ở cả: xưởng kỹ-nghệ khéo bên Pháp-quốc kiểm điểm công việc làm.

TIỆM BÁN HÀNG RẺ VÀ TỐT

TIỆM

WASSIAMULL ASSOMULL & Cie

TẠI SAIGON: *36, rue Catinat*

TẠI CHOLON: *188, rue des Marins*

Xin qui Ông, qui Bà cùng các Cô, khi nào đi Saigon và Chợlớn, hãy ghé tiệm tôi chơi cho biết — Hàng đủ kiểu, rất tốt mà giá rẻ — Chúng tôi lấy lòng hâu-hạnh mà rước qui khách.

KÍNH ĐỒN.

ANCIENNE MAISON PHÙ-TOÀN

ĐỒNG GIÀY TÂY và ANNAM

LÊ-VĂN-BỀN

CHỤP HÌNH VẪN RỌI HÌNH RA LỚN

SAIGON

17-19 Rue Amiral Courbet, (Hellies Centrales).

Nguyễn-văn-Chức

50, 52 Rue des Marins CHOLON

Lãnh làm nhà máy xay lúa đủ các thứ kiểu theo kim thời, có thợ ráp máy thiện nghệ, họa đồ chỉ giảm không ăn tiền. Bán đủ đồ phụ tùng cho nhà máy xay lúa.

MOTOCYCLISTES — CYCLISTES

ĐẶNG-CÔNG-MẠN và Công Ty

nhà số 244, đường Lafèbvre, SAIGON

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Các đồ phụ tùng xe máy đạp và xe máy dầu Vỏ và ruột xe máy hiệu WOLBER.

Vỏ và ruột xe máy dầu hiệu DUNLOP (bánh 600 và 650 à talon).

Đèn khí đá cho xe máy dầu (có dynamo và binh nước mạnh).

Binh nhiều khí đá để cho xe máy dầu (bouteilles Magondeaux).

Có bán xe máy dầu mới và cũ hiệu:

B. S. A. 4 1/2 H. P., 3 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson modèle de luxe 1923, 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

Royal-Enfield 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

Alcyon 2 1/2 H. P., 2 vitesses, débrayage et mise en marche.

Gratieux 3 1/2 H. P., 2 vitesses, avec débrayage et mise en marche.

Sửa các thứ xe máy dầu.

Sơn xe máy đề mầu.

LÀM VÀ BÁN ĐỒ THÊU

Làm những đồ: Quang, hôn, tang tế; đồ thờ trong đình: Tàng, điểm, liễn-bân và làm đồ theo trong bạn-hát: Giáp, nắng, tàng, cờ, màng văn vân. Những món đồ tôi làm đây, hoặc sơ, hoặc kiểu tiến, đồ mầu, dầu phơi, đều giữ cũng không phai màu. Đồ tôi bán thiệt giá, không nói lên, không nói xuống, dặng tiện cho qui khách khỏi thất công trả.

Ở Chợ-lớn cũng có tiệm Hiệp-Tân số 82, đường Canton song tôi muốn cho tiện đường cho qui khách, nên lập thêm một tiệm nữa ở đường Espagne số 176 Saigon, bên tay trái thì Cầu-bông-Giang khách-sạng, bên tay mặt thì Lục-tỉnh khách-sạng, hiệu tiệm tôi là Quảng-phố-Hòa kính đồn.

Nhà họa chơn-dung

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN ở ngang ga xe-lửa giữa Chợ-Cũ Saigon có trữ đủ các thứ thuốc của Nhị-Thiên-Đường (Cholon). Bán y giá và có bán nhiều thứ nón thiệt tốt mà giá thiệt rẻ.

LÊ ĐÌNH CHIẾN

Có nhiều vị đi coi lễ, sẽ thấy hình mình ở trong *Photo-Nadal* 120 đường Catinat: Hình chụp: Hồi gần mỗ-day, hồi điều-binh, hồi các cựu chiến sĩ kéo nhau đi, hồi cộ xo-bông. Giá mỗi cái 0$20.

Cartes postales có nhiều thứ tốt khéo, ai muốn lựa thứ nào cũng có.

ở nhiều tấm carte s Noel, đầu năm, ngày Sanh-nhựt xinh đẹp (kiểu mới bày ở Paris).

NADAL. *120. đường Catinat*

THỜI ĐÀM

Cô hỏi.— Cha chả cái quần lính chẳng có mua ở đâu mà tốt đẹp vậy, thiệt đen và mướt quá?

Cô trả.— Vậy chớ cô nó chưa biết chỗ đặt sao? Đã ba năm nay có một cái hàng của một người Annam mình lập ra, đặt lính, tốt hơn lính tây và lính bắc nhiều lắm. Bữa nào cô rảnh đi vô đó mua thử một cái quần hận thì coi, đã đen mướt mà lại chắc.

Cô hỏi.— Đã biết vậy mà hồi tới giờ cô nó cũng chưa có nói chỗ nào hán, dặng tôi mau mau đi mua, sắm đặt cái quần lính tân tôi mới mua cho bà bà trở ở nhà nó đã rượng hết.

Cô trả.— Như có thiệt gấp cứ việc ra mua giấy xe lửa nhà đường mà xông, đi tới Cầu-kho hãi thăm cái hàng của ông Lê-phát-Vinh ở đó thì ai ai cũng đều biết.

Hãng đặt máy LÊ-PHÁT-VINH

Quai de Belgique Cankho (Saigon)

HÃY ĐẾN XEM NHÀ CHỤP HÌNH

PHOTO STUDIO

ở gần bên nhà hàng Continental

136-138 đường Catinat 136-138 SAIGON

Có nhiều thứ máy chụp hình mới đến như là: Goerz, Ihagée, Franceville và ống dòm thiên-lý & prismes Goerz.

Hãng trữ tại Đông-Pháp: Stéréopides Gaumont, Stéréo-panoramiques Monobloc, Vérascopes Richard. Jumelles extra plates Belliéni 9X12 v.v.

Vest pocket Kodak ống dòm

achromatique...	18$10
— rectiligne.....	23 90
— anastigmat 7/7..	35 50

Khuôn hình nhiều kiểu tốt lạ.

Hình sơn-dầu vẽ bằng đắt.

K ẽu đặt vẽ bằng đắt.

店鋪首銀金源基貴四

Lời rao

Nay tôi xin cho các Ông các Bà đặng rõ. Tại tiệm tôi ở bên An-châu mới gặt qua những hột thầy xoàn nước trắng xanh, và cũng có các thứ đồ Nữ-trang bằng vàng hiệu mới đề thế hạt cẩ nhận hột-xoàn lớn nhỏ công tâm tiếp khéo lắm.

Các xứ (Thới Tây) cũng có một gói qua mức đồng-hồ bỏ lớn nhỏ, và kiểu bởi qui của máy móc thì thiệt tốt và chắc có đề 15 hột nhau đi đáng. (15 Rubis) Tiệm:

«CYMA.»

Giá bán nhẹ hơn các tiệm khác như chư qui khách muốn mua đồ chưng-tín tôi tiệm tôi đã tôi sẽ hết lòng tiếp rước.

Tiệm thợ bạc

KYYUN

n. 179, Rue Catinat SAIGON.

LỜI RAO

Tôi đứng tên dưới nầy là Phan-thị-Tỉ-ở tân-hà-gia của Trương-lợi-Trinh (hiệu là Chín-Ẩn) ở tại Thủ-dầu-một làng Thanh-hòa Trung-nhứt, lộng Hiệu-nghĩ, tỉnh Long-xuyên.

Nguyên vợ chồng tôi có điền thổ và gia sản của tên chồng tôi và tôi đứng bổ. Nhưng mà có 4 đứa con 1· Trương-thị-Liêng (Kim-Liêng) 2· Trương-Quang (tên Tài-Quang) 3· Trương-Thành (tên Tài-Sâu) 4· Trương-Tường (tên Tài-Xẻo) chúng nó không giữ bổn phận, lo chơi bời phá hư sự nghiệp. Vậy tôi làm lời rao nầy cho ai nấy rõ: Nếu trong hồn tên con tôi đây có thiếu nợ của ai thì nó liệu trả lấy. Vì quyền thế hộ tài sản còn về phần tôi coi quản. Nếu sau có mà vay mượn bạc tiền, thì chẳng được kêu nài tới tôi.

Thôi-nôt Phan-thị-Tho sự của Trương-lợi-Trinh.

HÀNG CAO-SU TẠI CẦU-KHO

LỜI RAO

Cho mấy chủ có xe kéo cho mướn

Nên dùng thứ Cao-su pneus C.C.M. cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 9 đồng; Ruột (chambres à air) 2$60 một cặp.

Tại Hãng nấu Cao-su, ở đường Donaumont Saigon.

MUỐN GIỮ MÀU SẮC CHỌ XINH

Dù ta thường hằng bụi, bụi ấy lên cùng mồ hôi lâu bít lỗ lông lại. Đó do dơ dáy, phải làm sao cho tan ra hết đặng cho lỗ lông thở hơi thong thả. Muốn giữ sắc ta cho lịch và tươi thì phải tránh chớ cho lỗ lông bị bít. Bọt nhiều và sặc của thứ xà-bông Ca-dum thấm tới lỗ lông, dưỡng bọt bệm cùng đồ dơ dáy ra hết và làm cho da trở lại tươi mát và trong trẻo. Có bán mọi nơi, 2 quan.

LỜI RAO

Tôi là Thái-xuân-Lai, hội-đồng tổng Bình lễ, ở tại làng Hạnh-thông, Trà-luộc (Chợlớn) rao cho thiên hạ hay rằng từ rày sắp tới tôi không biết tôi mượn nhơn chi của con tôi là Thái-xuân-Kỳ hầu là XII Bồn.

Trước khi tôi có mua vườn đất cho nó đứng bộ, nay tôi đã thưa với nó rồi lại hết rồi.

THÁI-XU N-LAI

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi!

Chỉ một mình hãng Denis frères có trữ mà thôi.

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX sau quan SOLIRÈNE thứ hạng bào-chế sư kế nghiệp

Đã bày ngang mình bán thuốc Tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lọ-chai như quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thư cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỠNG-THỂ LƯỢC KHẢO đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thư cho ông L. SOLIRÈNE, ngài sẽ gởi cho không

XE MÁY ĐẠP CỦA HÀNG *L. CAFFORT*
HIỆU « ALCYON »
ĐỨA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm bữa khai trường Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lành phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì *M. Le STUNFF* ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lành phần thưởng khai trường thì *M. Trần-văn THINH* hạng nhứt, *M. Trần-văn CHÁNH* hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON

L. CAFFORT.
N° 32, 34, 36, Rue Catinat. — SAIGON

Cách buôn bán
CỦA NGƯỜI MINH

Phàm từ nghề trong đời, không hạng thuộc về nghề nghiệp gì, nếu đã chuyên tâm tập luyện, kỳ cho đến ngày thành công, thời mới trong chấn-hưng phát-đạt được, còn như nửa đường mà bỏ, lâm gì? cho thấy sự kết quả hoàn-toàn, thế là nói tóm đã các nghề, đại khái đều như vậy, song đến nghề thương lại có lẽ khó khăn hơn mấy phần, là vì phải có thực-hành kinh-nghiệm, nhiên hậu mới nói sự buôn bán được, mà người mình thời không thể nói, ai cũng nói buôn, ai cũng nói bán được hết thảy, nhưng kỳ thực buôn-lụn bán-bại, làm ra thời có, ăn nhờ thời không, cũng vì lâm chưa nhằm phép, học chưa chín mẹo. Từ khi có cái phong-trào tranh-thương dấy lên, nghe ra cũng đã có nhiều nhà nổ nức, nào là lập hội lập quán, nào là lập cổ-phần đoàn, ầm-ầm ào-ào như mưa giông một trận, chốc lại thấy thắng-lặng như lờ, gánh vàng đi đổ sông ngô, vẫn y như cũ, bao nhiêu sở xướng lên lừng lẫy chừng nào, thời lại càng chòng rã-rời ra chừng nấy, trông thấy cái cảnh-tượng mà buồn thay, nghĩ cũng sinh thẹn vậy, buồn và thẹn cho người minh buôn bán không có cái tư cách buôn bán như người ta, lại không có cái chí-khí kiên-tâm nhẫn-nại, cho toàn mà mà với người sao đây. Sự vận động của đân-ông thời như thế, còn sự kinh-kỷ của đân-bà thời sao? Người đân-bà nước mình, xưa nay nghề buôn bán cũng thông-thạo lắm, khôn khéo hơn đân-ông nhiều, nhưng buôn đây bán đó, trong một tỉnh mà một làng với nhau, để tính để toán, để ăn để nói, không cần phải tập cách giao-thiệp cho tinh, tự khắc cũng buôn bán xong cả, vả chăng buổi ấy, là trăm người bán, mà vạn người mua, người bán thường có quyền hơn người mua, những các hàng-hóa tỉnh nầy chở sang tỉnh khác, vất-vẻ gian-nan hằng mấy mươi ngày đường, cho nên mang vai-si lại thường được giá cao bội-phần, người bán có thể bắt nạc người nua, nếu không mua đó, thời không tìm đâu bon nữa.

Đến bây giờ, không lấy cái cách ăn-chẹt ấy mà đối-đãi với người mua được nữa, vì đường thủy-lục đã thông-thương, người buôn bán Cha, Chệt, nhan nhản thiếu chi, năm ba ngày đã có kỳ tàu, mỗi ngày lại có xe-hỏa, hàng-hóa đưa lại rôn-rực, mà những người đân-bà mình buôn-bán vẫn còn giữ lấy thói nết cũ, khắc-khe với khách mua hàng như thế tất phải ế hàng.

Một hôm; tôi cùng mấy người anh em bạn, tôi chơi một hiệu người Annam ta buôn bán, khi mới vào, thấy bà bán hàng đương cãi với một người đến mua hàng, thế nào là hàng nặng, hàng nhẹ, tư đáng trong, tư đáng ngoài sao đó, hai bên cãi chối với nhau một hồi lâu, rồi sinh ra nhiều lời thô-bỉ, người mua không bằng lòng, lâm-bâm mang bạc đi qua phố khách trả mà mua. Chúng tôi thấy vậy, mà ngẫm-nghĩ cho tự-cách buôn bán của người minh. Lại có người, ở trong Quảng-nam, ra chơi đi giạo phố Huế, cũng phàn nàn với tôi rằng: Cái bà bán hàng ở đây, sang quá, khó mua bán lắm, nói với họ soạn thứ hàng nào cho xem, thời họ hỏi trước có mua được khô g, rồi mới chịu soạn. Ôi; cách buôn bán mà không chịu lòng khá h, phỏng còn buôn bán với ai, vả mua được, hay khô-g mua được mặc dầu, sang bồn-phận mình là người bán hàng, thời phải soạn hàng hóa cho khách xem, và tiếp-đãi khách một cách rất trân-trọng, vì người ta đem tiền đến mua của mình, trong ý người ta cũng đã lự cao, nếu không mua phỏng nầy thời mua phố khác cũng được, chớ như mình không bán cho người ấy, là mất đi một mối hàng của mình, lại còn tiếng làm đồn ra cay-nghiệt, kẻ khác chắc cũng không bằng lòng, thế lại hại biết bao. Chị em bạn-hàng đờ g khá nghĩ lại lựa cách mà ăn ở cho hợp thời-thế mới mong sự thạnh vượ g lắn tới.

Đạm-Phương nữ-sĩ (Huế).

XIN LƯU Ý!!!
Hỡi người Saigon

Chúng tôi có một lời phải mà khuyên chư tôn trước khi chư tôn đi mua đồ đặng dùng trong ăn hằm tết và trong năm đầu năm tây. Ấy là trước hết chư tôn đi mua đồ xin hãy nhớ đến viếng tiệm ĐỨC-THỊNH mắc *bài 81 đường Catinat SAIGON.* ở đây có bán nhiều mùa thượng hảo hạng mà lại giá rẻ hơn các nơi. Tiệm đây có chưng các món đồ bằng bạc, đồ hàng nhiễu, đồ thêu thùa, ren, đồ bằng ngà, đồ bằng sành, đồ kiểu bằng đồng đỏ, lụ-lương văn vân. Đồ hàng cẩy trắc và hàng gỗ, thảo ra thấp lại đã không xơ, chớ chuyên đi chỗ khác phải hư.

Ở các tỉnh nếu ai mua thì gởi cách « kiều vậ giao nghe » (*Contre Remboursement*).

Làm kỹ càng, nhiều đồ đánh dây thép: CHAUVIN SAIGON. *RA VÔ THÔNG THẢ*

Tiệm đóng xe

Bán xe và bán đồ đồ phụ tùng
Boulevard Lanso năm số 99 và 101
Đường Đề (SAIGON)
TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Muốn đóng xe chạy gấp thì phải đến tiệm ấy. Tiệm ấy đã đóng đủ kiểu xe như kiểu xe ngựa, xe hai bánh, xe kéo, xe bánh-bánh, xe đẩy và đóng xe hàng đẹp, xe hàng bánh thấp, xe hàng bánh cao, xe đẩy bằng tay, xe đẩy bằng chân, xe đẩy bằng cả hai chân và cả đẩy bằng chân và tay, xe đẩy chân chân cả hai chân, xe đẩy bằng đầu, xe đẩy bằng bánh lớn, xe đẩy bằng bánh bé